

## Eerste Kamerleden bij herfstvergadering OVSE Assemblée in Istanbul

Vijf Kamerleden namen van 17 tot en met 19 november 2023 deel aan de 23ste najaarsconferentie van de Parlementaire Assemblée van de Organisatie voor Veiligheid en Samenwerking in Europa (OVSE PA) in Istanbul. Dit waren de Eerste Kamerleden [Farah Karimi](#) (delegatieleider, GroenLinks-PvdA), [Robert van Gasteren](#) (BBB), [Rian Vogels](#) (VVD), [Madeleine van Toorenborg](#) (CDA) en [Boris Dittrich](#) (D66). Bijna 200 parlementsleden uit 53 OVSE deelnemende staten kwamen bijeen in de Turkse hoofdstad. De herfstsessie stond in het teken van 50-jarig bestaan van de OVSE: het multilateralisme nieuw leven inblazen door middel van dialoog en samenwerking. Bij de opening op 17 november werden de leden verwelkomd door Numan Kurtulmuş, Voorzitter van de Grand National Assembly van Turkije, de Turkse delegatieleider Selami Altinok en Pere Pons, President van de OVSE PA. Deze laatste kondigde aan dat de PA heeft besloten zich aan te sluiten bij de Internationale Coalitie voor de Terugkeer van Oekraïense Kinderen. "De OVSE PA zal werken aan het opbouwen van internationale samenwerking om een einde te maken aan de onwettige ontvoeringen en deportaties van Oekraïense kinderen door Rusland en om hen te helpen terug naar huis te brengen," aldus Pons. De OVSE secretaris-generaal Feridun H. Sinirlioğlu onderstreepte in zijn bijdrage bij de opening de dringende noodzaak om het multilateralisme nieuw leven in te blazen en een zinvolle veiligheidsdialoog te herstellen om de veiligheid en stabiliteit in de OVSE-regio en daarbuiten te versterken. De OVSE blijft een essentieel platform voor dialoog, wederzijdse verantwoording en gezamenlijke oplossingen, vooral in tijden van verhoogde mondiale onzekerheid," zei Sinirlioğlu. De zitting behandelde de drie OVSE-dimensies in drie thematische sessies en sloot af met het Mediterrane Forum. De ad hoc commissies migratie en terrorisme kwamen eveneens bijeen. Voorafgaand aan de conferentie nam de delegatie op 16 november deel aan een bijeenkomst georganiseerd door de Oekraïense, Britse en Canadese delegaties samen met ODIHR over de post-conflict toekomst van Oekraïne en de voorbereidingen van verkiezingen. De delegatie werd ontvangen door de Nederlandse consul-generaal Daan Huisinga en de ambassadeur Joep Wijnands.

### Politisering binnen verkiezingswaarnemingen

De delegatieleiders bespraken in de Standing Committee op 17 november interne aangelegenheden, waaronder het budget van de organisatie. Kernactiviteiten van de Assemblée zijn de parlementaire dialoog en de verkiezingswaarnemingen. Tegelijkertijd staat de organisatie voor grote financiële uitdagingen door een nulgroei-budget, stijgende kosten en het wegvallen van de Russische bijdrage, wat duurzame oplossingen vereist. De OVSE President informeerde de leden over zijn bezoeken naar onder meer naar Srebrenica, Sarajevo en Kiev. Farah Karimi, OSVE PA speciaal coördinator tijdens de verkiezingswaarneming in Albanië, koppelde terug over deze missie eerder dit jaar. Over de waarnemingsmissies in het algemeen onderstreepte zij dat het waarborgen van de integriteit van verkiezingswaarnemingsmissies cruciaal is om hun geloofwaardigheid en impact te behouden. "Ik maak me zorgen dat onze verkiezingswaarnemingsmissies steeds meer gepolitiseerd raken. We moeten dit bespreken binnen onze assemblée en met het Europees Parlement en de Raad van Europa Parlementaire Assemblée," zei Karimi.

### Connectiviteit en handel

In de sessie over 'Versterken van op regels gebaseerde wereldhandel: waarborgen van eerlijkheid, connectiviteit en duurzame groei' riep Mathias Cormann van de OESO de parlementsleden uit de OVSE-regio op om meer samen te werken op het gebied van handel, zowel bilateraal als multilateraal, om handelsakkoorden te sluiten. De OVSE zou volgens hem moeten bijdragen aan het bevorderen van transparantie bij industriële interventies, het ondersteunen van dialoog over subsidies, het stimuleren van harmonisatie van standaarden en het in kaart brengen van kwetsbaarheden in toeleveringsketens binnen de lidstaten. In zijn bijdrage benadrukte Robert van Gasteren dat vrijhandel, democratie, welzijn en welvaart hand in hand gaan. "Er is substantieel wetenschappelijk bewijs dat landen met vrije, democratische verkiezingen en vrijheid van meningsuiting en vergadering betere economische prestaties, menselijk welzijn en levenskwaliteit

kennen dan landen waar deze vrijheden ontbreken,” aldus Van Gasteren. Hij verwees ook naar het *Freedom in the World 2025*-rapport, dat sommige OVSE-landen als niet volledig democratisch aanmerkt. Van Gasteren deed daarom de oproep om democratie, handel en economie beter te monitoren via regelmatige rapportages.

### **Menselijke waardigheid**

De derde sessie ging over “Menselijke waardigheid eerst: levens beschermen, rechten waarborgen en gezinnen en gemeenschappen ondersteunen” met diverse presentaties. Gemma Connell van het VN-Bureau voor de Coördinatie van Humanitaire Zaken (UN OCHA) benadrukte dat in 2025 slechts 21% van de wereldwijde behoefte aan humanitaire hulp, als gevolg van de forste bezuinigingen van de donoren. Dit heeft ernstige gevolgen voor de meest kwetsbaren. Bij het leveren van basisbehoeften zoals water, onderdak en voedsel moet OCHA nu keuzes maken tussen crises en zelfs binnen een crisis. Paolo Marchi van UNICEF Turkije wees erop dat in 2023 50 miljoen kinderen ontheemd raakten door conflicten en rampen. In 2025 reageerde UNICEF op 448 humanitaire crises in 104 landen om in essentiële behoeften te voorzien. Boris Dittrich herhaalde zijn oproep ook gedaan tijdens de OVSE PA Wintermeeting in Wenen en de jaarvergadering in Porto in juli 2025 dat de drie Oekraïense OVSE-functionarissen, die al in 2022 door Rusland gevangen werden genomen en veroordeeld tot lange gevangenisstraffen, onmiddellijk moeten worden vrijgelaten. Later had hij een ontmoeting met de vrouw van een van de gevangen. Verder deed hij een oproep aan alle OVSE landen om hun familierecht aan te passen zodat grootouders en ook regenbooggezinnen het recht op ‘family life’ kunnen uitoefenen.

### **Mediterrane Forum**

Op 19 november vond het Mediterrane Forum plaats met bijdragen van de Mediterrane partners uit Algerije, Marokko en de delegatie van de Palestijnse Nationale Raad. Prof. Dr. Esra Albayrakoglu, van Basaksehir University sprak in haar inleiding over de complexe omstandigheden en uitdagingen in de verschillende landen in het Midden-Oosten. Karimi onderstreepte dat Europese veiligheid en stabiliteit onlosmakelijk zijn verbonden met ontwikkelingen in het Midden-Oosten. “Het negeren van genocide, bezetting en mensenrechtenschendingen ondermijnt geloofwaardigheid en waarden van humaniteit en internationaal recht.” Ze betreurde dat het verzoek vanuit de OVSE PA-leden om een werkgroep op te richten over het Midden-Oosten en Noord-Afrika werd tegengehouden door de Amerikaanse delegatie gesteund door andere delegaties. Het argument dat de PA zich moet richten op de eigen regio bestempelde ze als gevaarlijk.

### **Lessen aanpak migratie in Istanbul**

In de ad-hoc commissie inzake migratie bijeen op 17 november en onder voorzitterschap Farah Karimi, werden ervaringen gedeeld van de stad Istanbul met de complexe realiteit van migratie. Sprekers, waaronder Serra Albayrakoglu van het Turkse Ministerie van Binnenlandse Zaken en Merve Ağca van de Unie van Marmara-gemeenten, informeerden de leden over de migratiebeheerstrategie van Turkije en deelden successen en uitdagingen waarmee lokale autoriteiten worden geconfronteerd bij het leveren van diensten aan de grote en diverse gemeenschappen van vluchtelingen en migranten in de stad. De discussie richtte zich op duurzame terugkeer en langetermijnoplossingen voor Syriërs die in Turkije blijven. De commissieleden bespraken ook komende activiteiten, waaronder een bezoek aan Brussel om de hervormingen van het EU-migratiebeleid te bespreken.

### **OVSE PA onderwijsproject weerbaarheid**

Tijdens de bijeenkomst van de ad-hoc commissie terrorismebestrijding op 17 november kregen de leden een presentatie over de Turkse aanpak van terrorisme en radicalisering. De commissie lanceerde het project ‘Schooldialogen’, gebaseerd op de Porto-resolutie, om jongeren weerbaar te maken tegen extremistische narratieven via gesprekken op middelbare scholen met parlementariërs,

docenten en lokale autoriteiten. Van Toorenburg deelde Nederlandse voorbeelden, zoals ouderinitiatieven om internettoegang van jongeren tot de middelbare schoolleeftijd te beperken, en benadrukte het belang van dialoog. “Als we radicalisering onder jongeren willen voorkomen, moeten we niet alleen grenzen stellen, maar vooral het gesprek aangaan,” aldus Van Toorenburg. Nadat de commissie eerder in de VS had geleerd hoe ver online radicalisering kan gaan, zal Van Toorenburg, met haar Italiaanse collega, het spits afbijten. Zij gaat binnenkort op school met jongeren in gesprek over online radicalisering.